

David A. Beronä

DŘEVORYTOVÝ ROMÁN: POCTA VYPRÁVĚNÍ

(anotace přednášky)

Riva Castlemanová ve své knize A Century of Artists Books (Století autorských uměleckých knih) svůj centrální a titulární pojem definuje jako „práce umělců, jejichž obraznost, místo aby byla odrážena textem, promlouvá skrze výtvarný jazyk, jenž sám o sobě nabízí více významů, než by bylo lze postihnout slovy.“

Na počátku 20. století se ze dřevorytů vyvinula pozoruhodná vyprávěcí forma nazývaná „román v obrazech“, pro kterou se později ujal pojem dřevorytový román. Pod toto označení dnes přiřazujeme i sekvenční narativní práce vyvedené jinými technikami, např. dřvořezem či linorytem. Tyto knihy beze slov nabídlý nápadité realistické příběhy pro dospělé a vyprávěly je výhradně prostřednictvím černobílých obrazů. V průběhu 20. a 30. let se dřevorytovému románu věnovala celá řada autorů, mezi nimi např. Frans Masereel (Belgie), Lynd Ward (Spojené státy americké) či Helena Bochořáková-Dittrichová (Československo). Jejich práce se výrazně zaměřovaly na sociální témata související s rozmachem industriální společnosti, tematizovaly ztrátu lidské důstojnosti za časů ekonomické krize a dotazovaly se po stavu lidství v období mezi dvěma světovými konflikty. Rané dřevorytové romány dodnes neztratily na své působivosti a aktuálnosti a nadále podtrhují důležitost vizuální narace pro naši kulturu. Přestože neměla doba popularity dřevorytových románů dlouhého trvání, sehrály zásadní roli při definování možných přístupů k formě „autorských uměleckých knih“ a ovlivnily i vývoj komiksu, zejména pak jeho moderní variety „graphic novel“ (grafický román) s jejím zaměřením na dospělá témata.

Přednáška se zaměří na vztahy mezi moderními dřevorytovými romány a autorskými knihami, obsáhne práce současných autorů, jako jsou Jules Remedios Faye, Barbara Henry, Chris Stern, Ken Currie, Rebecca Anne Blissell, Brendon Deacy, Babette Katz, Harry Stenberg či George A. Walker, které shrne jak z hlediska obsahového, tak co do využitých produkčních postupů. V návaznosti na to pak bude věnována pozornost tematickým a jiným vzbám mezi dřevorytovými romány a moderními graphic novels Palle Nielsena, Oliviera Depreze, Erica Drookera, Stefana Berga, Marty Chudolinské, Megan Speers, Sama Motherwella či Neila Bousfielda.

Přednáška se koná **27. 4. 2011 od 15:00** ve Freskovém sále (Wurmova 7).

Přednáška bude proslovena v anglickém jazyce.

David A. Beronä je historikem dřevorytových románů a autorem knihy *Wordless Books: The Original Graphic Novels* (Knihy beze slov: Původní grafické romány, 2008), za kterou byl v roce 2009 nominován na Harvey Award. Působí jako děkan knihovnicích a akademických podpůrných služeb na Plymouth State University v New Hampshire a jako hostující vyučující v Center for Cartoon Studies, White River Junction, Vermont.

Více informací na <http://oz.plymouth.edu/~daberona/>